Dosarul nr. 2-2317/2023
PIGD 2-23172156-15-2-01122023

H O T Ă R Â R E
În numele legii

18 februarie 2025 **mun. Cahul**
Judecătoria Cahul, sediul Central
Instanța de judecată având în componență:
Preşedintele şedinţei, judecător Aliona Sârbu
Grefier Moldovanu Livia

Cu participarea:
Reclamantului Sava Petru
Reprezentantului reclamantului, avocat Todorov Maxim
Reprezentantului pîrîtului, avocat Vanțevici Ion
În lipsa:
Pîrîtului Goța Nicolae – fiind citat legal

examinând în sediul instanței, în ședință de judecată publică, în limba de stat, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Sava Petru către Goța Nicolae cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și vieții private și de familie, încasarea prejudiciului moral,-

C O N S T A T Ă :

Pretențiile revendicate și argumentele din cererea de chemare în judecată

La 01 decembrie 2023, reprezentantul reclamantului, avocatul Todorov Maxim, în interesele lui Sava Petru, către Goța Nicolae cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și vieții private și de familie, încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii indică că, la 01 noiembrie 2023, pe pagina sa de „Facebook", Goţa Nicolae a postat o informaţie ce nu corespunde realităţii despre Sava Petru cu următorul conţinut (traducere): „P. Sava cred că încep a înţelege de ce te-au părăsit prietenii, de ce te-au părăsit rudele, de ce te-au părăsit nănaşii de cununie, de ce ţi-au fugit toţi cumnaţii care au dovedit să fugă, care nu, s-a spînzurat, de ce nu-ţi vin lucrătorii că cei care au lucrar ori i-ai bătut ori nu le-ai plătit, de ce tu în ***** te dai de erou dar de colegii din vamă eşti numit „căţeluşul vamei". Cu ce drept în ziua alegerilor trecute ai bătut – desfigurat un combatant, cu ce drept dai cu bîta în cap altui cetăţean care pînă nu ţi-a cumpărat armă nu te-a oprit!!! Dar într-un sfîrşit aş vrea să înţeleagă preotul Marin Grigore dar şi ceilalţi cetăţeni cu cine s-au legat şi care de fapt sunt realizările acestui individ aici în comuna *****".

Invocând prevederile art. 2, art. 7 a Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, susține că, la speță, Goța Nicolae prin intermediul paginii sale de „Facebook" a răspândit cu bună-ştiinţă informaţia defăimătoare expusă mai sus fără a avea la bază nici un probatoriu, urmărind scopul înjosirii onoarei, demnităţii şi reputaţiei profesionale a lui Sava Petru.

Menționează că, Sava Petru nu este funcţionar public, iar marja de critică în privinţa persoanelor private este una mult mai restrânsă decât cea a persoanelor publice antrenate în activitatea politică de conducere a statului.

Comunică că, la 15 noiembrie 2023, în adresa pârâtului Goţa Nicolae a fost expediată calea prealabilă prin care s-a solicitat exprimarea scuzelor şi dezminţirea informaţiei defăimătoare faţă de Sava Petru şi achitarea prejudiciului moral în mărime de 50000 (cincizeci mii) lei. Deşi calea prealabil a fost recepţionată de către pârâr, la 15 mai 2023, potrivit avizului de recepţie, a fost lăsată fără soluţionare în termenul prevăzut de art. 16 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare.

Făcând trimitere la prevederile art. 26 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, afirmă că, prin prezenta cerere de chemare în judecată solicită instanţei de judecată să oblige pârâtul să dezminţească relatările false despre reclamant şi care au caracter de defăimare.

Invocând prevederile art. 16 alin. (1), art. 19 alin. (1), art. 2036-2037 din Codul civil, art. 29 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, explică că, acţiunile intenţionate ale pârâtului i-au cauzat reclamantului suferinţe psihice enorme, deoarece tot incidentul a avut loc în prezenţa vecinilor cu care se cunoaşte de ani de zile. Incidentul a fost filmat şi, evident că, imaginile video se păstrează în telefon străin care pot fi transmise şi altor persoane fizice. Din acel moment şi până în prezent, pârâtul nu a cerul scuze şi nu a încercat să aplaneze conflictul, toate acest acţiuni au avut ca consecinţă lezarea onoarei şi demnităţii care îi sunt garantate reclamantului în calitate de cetăţean al unui stat democratic. Legislaţia Republicii Moldova apără onoarea, demnitatea şi reputaţia profesională a subiectului de drept prin stabilirea obligaţiei generale de abţinere de la orice atentate la aceste drepturi ale persoanei şi prin oferirea apărării judiciare în caz că acestea au fost încălcate. Prin comportamentul său jignitor, pârâtul a prejuduciat relaţiile sociale privind ocrotirea drepturilor şi intereselor legitime ale reclamantului. Mai mult, starea de stres şi frustrare cauzate reclamantului i-au agravat starea sănătăţii, până în prezent retreieşte acele momente, are nopţi nedormite, este nevoit să urmeze pastile de liniştire, are ruşine faţă de vecinii săi. Atitudinea şi comportamentul pârâtului au cauzal reclamantului un prejudiciu moral, pe care îl evaluează la suma de 20000 lei.

Solicită admiterea cererii de chemare în judecată; obligarea lui Goţa Nicolae de a dezminţi public prin aceiaşi modalitate prin care a fost răspândită informaţiile defăimătoare răspândite în privinţa lui Sava Petru prin mesaje scrise difuzate pe pagina de „Facebook” a lui Goţa Nicolae; obligarea lui Goţa Nicolae de a exprima scuzele de rigoare cet. Sava Petru în modul şi termenele prevăzute de Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare; de a încasa de la Goţa Nicolae în beneficiul lui Sava Petru a prejudiciul moral în sumă de 30000 (treizeci mii) lei; încasarea cheltuielilor de judecată.

Argumentele participanților la proces în cadrul ședinței de judecată

Reclamantul Sava Petru și **reprezentantul reclamantului, avocatul Todorov Maxim**, în ședință de judecată, au susținut cererea de chemare în judecată și au solicitat admiterea acesteia, pe motivele de fapt și de drept.

Pârâtul Goța Nicolae, în privința căruia a fost respectată procedura de înștiințare legală despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința de judecată nu s-a prezentat, drepturile și interesele pârâtului fiind apărate de **reprezentantul acestuia, avocatul Vanțevici Ion**.

Reprezentantul pârâtului, avocatul Vanțevici Ion, în ședință de judecată, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

Martorul Argint Ion în ședință de judecată a declarat că a vázut postarea a doua zi și că nu íl are în prieteni pe Nicolae Gota, cineva a distribuit postarea. Mesajul era public. A inteles ca

mesajul se referea la Petru Sava, il critic ape acesta. Cu așa nume P. Sava în sat este doar Petru Sava. În postare se spunea ca Petru Sava a bătut un combatant si critica relatia lui cu familia sa. Postarea a fost publicată în anul 2023. Locuiește în ***** de aproximativ 9 ani dar a fost și peste botare. Pe Nicolae Gota îl cunoaște visual. Nicolae Goța este căsatorit cu *****, *****. Alte persoane cu asa nume si familie, cu asa profil Gota Nicolae nu au în sat. Crede că mesajul a fost postat cu scopul de a-l injosi deoarece sustinea actualul primar. După acea postare nu a discutat cu Gota Nicolae despre asta. Aproximativ peste 3 zile postarea a fost ștearsă. Nu cunoaște așa informatii despre Sava Petru. Oamenii discutau despre aceasta postare. Cunoaște că această postare a fost publicată pe Facebook însá nu are dovada că anume pe Facebook. Cunoaște anul si data publicării si anume 01.11.2023. După această postare oamenii nu si-au schimbat părerea despre Sava Petru

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind părţile, studiind materialele cauzei, apreciind pretenţiile formulate în acţiune în raport cu probele prezentate, administrându-le pertinenţa şi temeinicia prin prisma prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios, instanţa de judecată consideră cererea de chemare în judecată înaintată este neîntemeiată şi care urmează a fi respinsă integral din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art.118 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art.121 și art.122 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului. Circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

În conformitate cu art.130 alin.(1)-(3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

Conform cererii de chemare în judecată se invocă, că la data de 01.11.2023 pe pagina sa de facebook Goța Nicolae a postat informația ce nu corespunde realității despre Sava Petru cu următorul conținut: *„P. Sava cred că încep a înţelege de ce te-au părăsit prietenii, de ce te-au părăsit rudele, de ce te-au părăsit nănaşii de cununie, de ce ţi-au fugit toţi cumnaţii care au dovedit să fugă, care nu, s-a spînzurat, de ce nu-ţi vin lucrătorii că cei care au lucrar ori i-ai bătut ori nu le-ai plătit, de ce tu în ***** te dai de erou dar de colegii din vamă eşti numit „căţeluşul vamei”. Cu ce drept în ziua alegerilor trecute ai bătut – desfigurat un combatant, cu ce drept dai cu bîta în cap altui cetăţean care pînă nu ţi-a cumpărat armă nu te-a oprit!!! Dar într-un sfîrşit aş vrea să înţeleagă preotul Marin Grigore dar şi ceilalţi cetăţeni cu cine s-au legat şi care de fapt sunt realizările acestui individ aici în comuna *****”.*

Conform art.32 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil.

Potrivit art.21 Cod civil, drepturile personale nepatrimoniale şi alte valori nemateriale sînt apărate în cazurile şi în modul prevăzut de prezentul cod şi de alte legi, în limita în care folosirea modalităţilor de apărare a drepturilor civile reiese din esenţa dreptului încălcat şi din caracterul consecinţelor acestei încălcări.

Prevederile art.43 alin.(1) Cod civil stipulează, că în condiţiile legii, orice persoană fizică are dreptul la viaţă, la sănătate, la integritate fizică şi psihică, la libera exprimare, la nume, la onoare, demnitate şi reputaţie profesională, la propria imagine, la respectarea vieţii intime, familiale şi private, la protecţia datelor cu caracter personal, la respectarea memoriei şi corpului său după deces, precum şi la alte asemenea drepturi recunoscute de lege.

Art.1 alin.(1) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr.64 din 23.04.2010 definește scopul de a garanta exercitarea dreptului la libera exprimare, precum și un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare și apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și vieții private și de familie ale persoanei.

Potrivit art.2 din aceeași Lege, termenii și expresiile utilizate în prezenta lege au următoarele semnificații:

defăimare - răspîndire a informației false care lezează onoarea, demnitatea și/sau reputația profesională a persoanei;

răspîndire a informației - proces de transmitere a informației către alte persoane (cel puțin către o persoană, exceptînd persoana lezată);

informație - orice expunere de fapt, opinie sau idee sub formă de text, sunet și/sau imagine.

Potrivit art.3 alin.(1)-(3) din Legea citată, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a comunica fapte și idei. Libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât și forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează șochează sau deranjează. Exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Conform prevederilor art.7 al Legii nominalizate, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

Persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia cumulează următoarele condiţii: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informaţie.

Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(2) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat.

Persoana lezată prin răspîndirea unor judecăţi de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecăţile de valoare cumulează următoarele condiţii: a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informaţie.

Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (4) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, sau publicarea unei replici, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. Se consideră injurie exprimarea care cumulează următoarele condiţii: a) exprimarea intenţionată verbală, scrisă sau nonverbală nu corespunde normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică; b) permite identificarea persoanei vizate. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(6) poate solicita exprimarea scuzelor şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. Nimeni nu poate fi tras la răspundere pentru stilul umoristic şi satiric dacă prin folosirea acestuia nu se induce în eroare publicul în privinţa faptelor.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că libertatea expresiei, așa cum este garantată în Articolul 10 § 1, constituie deci unul dintre fundamentele esențiale ale unei societăți democratice şi una dintre condițiile de bază pentru progresul acesteia (Lingens v. Austria, 8 iulie 1986, § 41, seria A, nr.103), iar prin Legea nr 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, a fost instituit mecanismul la nivel național prin care se garantează, exercitarea dreptului la libera exprimare, precum și un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare şi apărarea onoarei, demnităţii, reputaţiei profesionale şi vieţii private şi de familie ale persoanei.

Articolul 10 din Convenţia pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor fundamentale, în § 1 statuează că orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau a comunica informaţii ori idei fără amestecul autorităţilor publice şi fără a ţine seama de frontiere.

În acest context, instanța de judecată reține că prin prisma cadrului legal mai sus menționat, legislatorul consfințește garanțiile juridico-civile de apărare a drepturilor personale nepatrimoniale ale persoanelor fizice și juridice la onoare, demnitate și reputație profesională.

Onoarea persoanei fizice reprezintă aprecierea socială a acesteia din partea societății, iar demnitate este autoaprecierea din partea persoanei a calităților sale morale.

Afirmațiile care lezează onoarea, demnitatea sunt acelea care nu corespund realității și discreditează onoarea, demnitatea persoanei în opinia publică sau în opinia unor persoane din punctul de vedere al respectării legilor, principiilor morale ale societăți.

Astfel, persoana a cărei onoare, demnitate a fost lezată este în drept să recurgă la apărarea lor, să ceară dezmințirea acelor informații care îi lezează onoarea, demnitatea, dacă nu corespund realității.

Instanța de judecată subliniază că se diferențiază 3 tipuri de lezare a onoarei și demnității:

- răspândirea relatărilor false cu privire la fapte;
- răspândirea judecăților de valoare fără substrat factologic suficient;
- și injuria.

Fiecare tip prezintă diferențieri în regimul de apărare a persoanei lezate de această informație.

Cu referire la judecățile de valoare fără substrat factologic suficient, reieșind din definiția dată de Legea cu privire la exprimare, acestea sunt judecăți de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată până la falsitate.

Iar, judecățile de valoare sunt opinii, comentarii, teorii sau idei care reflectă atitudinea față de un fapt, a căror veridicitate este imposibil de dovedit.

În acest context instanța notează că restrângerea libertății de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut de lege şi doar în cazul în care restrângerea este

proporţională cu situaţia care a determinat-o, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat şi libertatea de exprimare, precum şi libertatea publicului de a fi informat.

În această ordine de idei, instanța de judecată reține că *în speță* nu sunt întrunite temeiurile stabilite de cadrul legal pentru admiterea acțiunii de defăimare, fiind relatate circumstanțele de fapt, la aprecierea personală a pârâtului, care reflectă atitudinea sa faţă de un fapt.

Instanța reține că aceste declarații scrise poartă un caracter de judecată de valoare sau opinie și atitudine personală vizavi de subiectul expus în respectivul text/comunicat/postare.

Referitor la înscrisurile anexate de partea reclamantă (cazier judiciar, diplome, legitimații) acestea caracterizează persoana reclamantului, or pîrîtul prin postarea sa își manifestă judecata de valoare.

Astfel judecata de valoare a pîrîtului presupune ca "persoana nu poarta raspundere pentru postarea respectivă, veridicitatea careia este imposibil de demonstrat. Trebuie facuta o distinctie clara intre fapte si judecati de valoare. Existenta faptelor poate fi demonstrata, în timp ce adevarul unor judecati de valoare nu este susceptibil de a fi dovedit si poate constitui o incalcare a libertatii de exprimare.

Defăimătoare sunt considerate acele informaţii care relatează despre încălcarea legilor şi a normelor de conviețuire (normele morale), şi astfel fac ca persoana să fie condamnată moral de opinia publică sau de unii indivizi în particular.

Legislatorul nu concretizează care sunt informaţiile defăimătoare. La determinarea caracterului defăimător al informaţiei, urmează a se reţine că unele informaţii pot fi calificate atât ca defăimătoare, cât şi lipsite de acest caracter, în funcţie de modul de percepere, de aprecierea subiectivă, de situaţia concretă, de context, de persoanele în rîndul cărora este răspîndită informaţia.

Astfel, „defăimarea” este un fenomen relativ, iar stabilirea acesteia necesită o examinare minuțioasă și analiză riguroasă a argumentelor părţilor. Mai mult ca atât, solicitarea persoanei de apărare a dreptului său va fi respinsă în cazul în care informaţia răspândită nu permite, în mod rezonabil, identificarea acesteia de către un observator obiectiv şi bine informat.

Subsecvent, instanța de judecată învederează și prevederile art.32 alin.(1), alin.(2) din Constituţia Republicii, oricărui cetăţean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil. Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane. Principiul dat garantează fiecăruia libertatea gândirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin orice mijloc legal posibil. Acesta cuprinde de altfel şi libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau de a comunica informaţii, ori idei fără amestecul autorităţilor publice.

Deopotrivă, libertatea de exprimare este consfinţită şi de articolul 10 din Convenţia pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor fundamentale, care în § 1 statuează că orice persoană are dreptul la libertate de exprimare.

Acest drept include libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau a comunica informaţii ori idei fără amestecul autorităţilor publice şi fără a ţine seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societăţile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare. Dreptul la libertatea de exprimare reprezintă unul dintre pilonii de bază ai unei societăţi democratice, una dintre condiţiile de bază pentru progresul şi dezvoltarea oricărei persoane

Astfel, articolul 10 din Convenţie se aplică nu doar în cazul „informaţiilor” sau „ideilor” inofensive, care sunt percepute favorabil sau care atrag indiferenţă, ci şi în cazul informaţiilor şi

ideilor care şochează, deranjează sau ofensează statul sau o parte din populaţie. Acestea sunt cerinţele pluralismului, ale toleranţei şi ale gândirii libere (broadmindedness), fără de care nu poate exista o „societate democratică”.

Orice „formalitate”, „condiţie”, „restricţie” sau „penalitate” impusă în această privinţă trebuie să fie proporţională cu scopul legitim urmărit (cauza Handyside v. Regatul Unit, hotărârea din 7/12/1976, § 49) în cauza Sokolowski v. Polonia, hotărârea din 29/03/2005, § 44, Curtea a subliniat că fiecare persoană decide modalitatea în care își exprimă gândurile. Cu titlu de principiu a fost stabilit că Curtea este de acord că clasificarea unei declaraţii ca un fapt sau ca o judecată de valoare este o chestiune care, în primul rând se încadrează în marja de apreciere a autorităţilor naţionale, în special a instanţelor judecătoreşti naţionale (cauza Lavric versus România, pct.39).

Potrivit jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului referitoare la libertatea de exprimare, instanţa reţine că urmează a fi stabilit: 1) dacă declaraţiile reclamantului constituie fapte (afirmaţii) sau judecăţi de valoare; 2) în cazul în care declaraţiile respective au constituit judecăţi de valoare, dacă acestea au avut un substrat factologic suficient. Anume în aceste circumstanțe va fi posibil de stabilit dacă a fost respectat un just echilibru între drepturile participanților şi dacă, la caz, o eventuală restrângere a dreptului la exprimare a pârâtului este necesară într-o societate democratică (fiind prezente condiţiile de prevedere de lege a constrângerii şi scopul legitim).

Instanța de judecată reiterează, că conform prevederilor art.2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, termenii şi expresiile utilizate în prezenta lege au următoarele semnificații: fapt - eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiţii concrete de loc şi timp şi a cărui veridicitate poate fi dovedită; judecată de valoare - opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea faţă de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a afirmat în jurisprudenţa sa (cauza Lavric versus România, pct.39) că trebuie făcută o distincţie clară între fapte şi judecăţi de valoare. Existenţa faptelor poate fi demonstrată, în timp ce adevărul unor judecăţi de valoare nu este susceptibil de a fi dovedit. *Cerinţa de a dovedi adevărul unei judecăţi de valoare este imposibil de îndeplinit şi constituie o încălcare a libertăţii de exprimare.*

În acest sens, instanţa va reține jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, prevederile cadrului legal şi specificul litigiilor de acest gen, ținând cont de următoarele criterii de diferențiere a faptului de judecată de valoare: 1)limbajul utilizat la răspândirea informaţiei (în cazul în care informația este redată utilizându-se expresii clare, care vorbesc despre lucruri concrete, informația poate fi caracterizată drept conținând fapte. Dacă autorul operează cu un limbaj emfatic sau expresii de probabilitate sau ipotetice, atunci mai curând este vorba de opinie); 2) contextul şi ambianța în care sunt răspândite informațiile respective; 3) posibilitatea de a verifica (în timp ce veridicitatea sau falsitatea unui fapt poate fi verificată, opinia poate fi caracterizată doar după principiul “dreaptă sau nedreaptă”. Respectiv, atunci când se pune problema cât de dreaptă sau de nedreaptă este o opinie, nu instanța de judecată este cea în măsură să facă această apreciere).

Instanța reține că în cazul exprimării unor judecăți de valoare, adică a unei opinii, comentariu, teorii, idei, persoana nu poartă răspundere pentru părerea sa expusă în privința unui anumit fapt, eveniment, circumstanță, veridicitatea căruia e imposibil de a se demonstra.

Referitor la declarațiile martorului Argint Ion, instanța reține ca acestea reflectă părerea și poziția părții reclamante referitor la existența unui posibil conflict, neînțelegeri iscat încă din timpul campaniei electorale, ceea ce confirmă faptul existenței unei libertăți de exprimare.

Astfel, instanța de judecată va respinge solicitarea reclamantului privind obligarea pârâtului la dezmințirea informațiilor și exprima scuzele de rigoare.

Referitor la solicitarea reclamantului privind încasarea prejudiciului moral, instanța de judecată o consideră neîntemeiată și care urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

Astfel, instanța de judecată atestă că solicitarea reclamantului privind încasarea prejudiciului moral, este o solicitare subsecventă celei de bază privind dezmințirea informației postate, astfel, din moment ce solicitarea de bază a fost constatată ca fiind neîntemeiată și urmează a fi respinsă, respectiv și solicitarea subsecventă urmează a fi respinsă.

Referitor la solicitarea reclamantului privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța o consideră neîntemeiate și urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

Conform prevederilor art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Reieșind din conținutul prevederilor art.94 Cod de procedură civilă, instanța de judecată notează că reclamanții nu au avut câștig de cauză și, prin urmare, cheltuielile de judecată nu urmează a fi compensate.

Referitor la solicitarea lui Goța Petru privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, instanța de judecată o consideră întemeiată și care urmează a fi admisă, din următoarele considerente.

Prevederile art.90 lit.i) Cod de procedură civilă stipulează că din cheltuielile de judecare a pricinii fac parte, cheltuielile de asistenţă juridică.

În conformitate cu art.96 alin.(1-11) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Pentru justificarea cheltuielilor de judecată în legătură cu acordarea asistenței juridice de către avocatul Vanțevici Ion a fost prezentat Bonul de plată Seria ***** Nr.*****, potrivit căruia avocatului i-a fost achitată suma de 5000 lei pentru prestarea serviciilor de asistență juridică.

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenta juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidentă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților, copii de pe dispozițiile de plată prin virament

sau bonurile de plată; copia de pe facturile de strictă evidentă, emisă pentru clienți persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul)

În contextul normelor legal sus enunțate, având în vedere complexitatea speței deduse judecății, lucrul efectiv efectuat de avocat, numărul ședințelor la care a fost prezent, în cumul cu materialele cauzei, instanța conchide ca fiind necesară compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 lei, ca fiind o sumă reală, necesară și rezonabilă ca mărime.

În conformitate cu art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Sava Petru către Goța Nicolae cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și vieții private și de familie, încasarea prejudiciului moral, ca fiind neîntemeiată.

Se încasează de la Sava Petru, IDNP *****, în beneficiul lui Goța Nicolae, IDNO *****, suma de **5 000,00 lei (cinci mii)** cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

Hotărârea este cu drept de apel în Curtea de Apel Sud, sediul central Cahul în termen de 30 zile din ziua pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Președintele ședinței,
Judecător **Aliona Sârbu**